

PRIMORSKI LIST

Boučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.

Vse za vero, dom, cesarja!

Uredništvo in upravnništvo
mu je v Gorici, Nunske
ulice št. 10. — Nefran-
kovana pisma se ne
sprejemajo. Rokopisi se
ne vračajo. Upravnništvo
sprejema oglase in na-
znanila po pogodbi.

„Primorski List“

izhaja vsaki t., 10. in
20., dan v mesecu. Ce-
na za celo leto 1 gl.
50 n., za pol leta 75 n.
Posamezne številke se
dobivajo v tabakarnah:
Nunske ulice in Šolske
ulice po 5 nov.

Odgovorni urednik in izdajatelj: J. Marušič.

Lastnik: Konsorcij „Primorskega Lista“.

Tiska: Hilarijanska tiskarna.

„Stranka ljubezni“ v Primorju!

„Stranka ljubezni“ — to ime so si nadeli Primorski Italijani. Sama ljubezen jih, je vse mogoče ljubeznivosti skazujejo primorskim Slovanom. V nemško-židovske liste pošiljajo dopise, v katerih se hvaležijo v političnih zadevah da z odprtimi rokami hite ustrezati Slovanom. Vse, vse dovoljujejo Slovanom. Le zastopniki Slovanov so nestrpni, ni jih mogoče zadovoljiti. Slovani so stranka nestrpnosti in sovražstva. Tako nesramno barvajo javnost in delajo javno menenje za se. Podobni so tatu, ki pred preganjalci bežeč po ulici kriči: Primate tatu, primate tatu! Sami do skrajnosti nestrpni očitajo nostrpnost Slovanom, ki se bore jedino le za svoje pravice.

Italijani se imenujejo „stranka ljubezni“. Kjer pa kraljuje ljubezen, gospodovati mora tudi pravica. Zapoved ljubezni se glasi: Ljubi svojega bližnjega, k. kor sam sebe. Torej Italijani, kot stranka ljubezni, sodeželanom — Slovanom dovoljujejo vse, kar sami vživajo. Tako bi morali ravnati kot „stranka ljubezni“. A kako postopajo v resnici?

Kdor količjak pozna naše primorske razmere, mora pripoznati, da je položaj Slovanov v Primorju do skrajnosti neznošen. Pritiskajo na ob steno, da politično komaj še dihamo.

Italijani odrekajo Slovanom v Primorju najnaravnejše pravice. V Istri in Trstu imajo Italijani večino v deželnih zastopih, oni so absolutni gospodarji položaja. Slovanski zastopniki so v manjšini. A še tej manjšini nahujskana in poulična druhal zabranjuje, udeleževati se razprav v deželnih zastopih. Kdo se ne spominja nasilja, s katerim je pod pokroviteljstvom italijanskih zastopnikov italijanska druhal raz galerije preprečila nastop in delovanje slovenskih zastopnikov. Lani v Pulju in Trstu, letos pa v Kopru je druhal pognala slovenske zastopnike iz zbornice. Tako deluje „stranka ljubezni“!

Kot „stranka ljubezni“ Italijani vsaj skrbe za omiko Slovanov. Ali kako? V Trstu se že celih 15 let vpirajo ustanovitvi slovenske ljudske šole. V Istri je prav malo hrvatskih šol. Mnogo, mnogo hrvatskih občin v Istri je brez šole in pouka, odtod tudi toliko analfabetov. Seveda jim vsiljujejo italijanske šole ter z njimi svojo kulturo, ki se tako sijajno kaže ravno pri odpadencih. Italijani zavirajo izobrazbo istrskih Slovanov, ker dobro vedo, da, kakor hitro se je ljudstvo izobrazilo, je tudi odklenkalo njihovega gospodarstva. Nevedno hočejo imeti ljudstvo, da še nadalje služi njihovim nepoštenim nakanam.

Ko se je vlada odločila, da ustanovi v Pazinu istrskim Hrvatom prepotrebni gimnazij, kolik hrup je nastal v italijanskem Izraelu! Na vse možne načine so ugovarjali ustanovitvi hrvatskega gimnazija. Oni, ki uživajo vse dobrote šolstva, ne privoščijo Hrvatom niti jednega gimnazija. In drznejo se imenovati „stranka ljubezni“!

V svoji goreči ljubezni do Slovanov skrbe tudi za to, da bi kar najmanj občin ostalo v oblasti Hrvatov. V zadnjem zasedanju deželne zbornice istrskega so sprejeli zakone za razdelitev velikih hrvatskih občin Pazin, Buzet, Kastav itd. Radi bi razdeljene občine dobili v svojo oblast. Nič pa nočejo vedeti o velikih občinah: puljski, poreški, motovunski itd., saj te so že v njihovih rokah. Tako imajo v občinah puljski nekateri občinarji po celih 5 ur do občinskega urada. Toda teh občin nočejo deliti, ker vedo, da bi nove občine prešle v hrvatske roke.

Vse letošnjo zasedanje istrskega deželne zbornice nam jasno spričuje besno sovražstvo do Slovanov. In v kljub vsem takim in enakim dejanjem, drznejo se še imenovati stranka ljubezni!

A tudi na Goriškem ravno tako nastopa ta „stranka ljubezni“. Res so v

našem deželnem zboru zastopniki obeh narodnosti nekako jednako merno razdeljeni, vezani so torej drug na drugega. A vendar tudi pri nas „stranke ljubezni“ deluje z vsemi močmi in sredstvi proti opravičenim težnjam slovenskega ljudstva. Italijani so bili srečni, dokler so Slovenci spali ter se zadovoljevali z drobtinami, ki so jih oni metali za bogato obložene mize. Ko pa so se Slovenci zdravili ter po svojih zastopnikih pričeli tirjati, da tudi oni kot jednako pravni prisedejo k mizi, tedaj je vsa strast vsplamela v Italijanah. Že dve leti tirjajo Slovenci najnujnejše pravice in jednako pravno, a dve leti jih Italijani z vso srditostjo odbijajo. Zato pa deželni stroj spi spanje pravičnega. Deželni stroj je zastal, škoda pa občuti vsa dežela. Na koga pada krivda, pač vsakdo lahko sprevi. „Stranka ljubezni“, ki se vnanjemu svetu hvali, da v političnem življenju v vsem ugaja Slovincem, ta stranka odreka jim v resnici vsako enakopravnost. Oni sicer kriče, da Slovenci so nespravljivi. To pa ni res. Slovenci so voljni se pogoditi, a Italijani se nočejo, oziroma ne morejo. Mi nikakor ne zanimamo, da so tudi med italijanskimi poslanci nekateri naklonjeni spravi. A pritisk od zunaj je, ki jim brani spraviti se s Slovenci! Saj je še pred nedavnim vpliven član židovsko-liberalne stranke v Gorici izjavil, da dokler imajo oni še kaj vpliva na svoje poslance, ti nikdar niti edni zahtevi Slovincem ne bodo ugodili. Na zunan in na zgoraj kažejo se kot krotke ovce, kojih je sama ljubezen in sprava. V resnici pa nočejo sprave, nočejo Slovincem ugoditi v nobenem oziru!

Taka je „stranka ljubezni“ v Primorju. Ker so se Slovani pričeli probujati, ker odločno zahtevajo svoja prava, polotuje se jih strah. Strah pred zgubo nadvlade pa je v njih porodil srd in sovražstvo.

Po vsej pravici jih imenujemo: „Stranko sovražstva“.

Narodno gospodarstvo.

Zadružna žitnica v Bilin-u na Češkem.

Brez vsake državne ali deželne podpore, z lastno močjo in voljo zadružnikov je bila ustanovljena zadružna žitnica v Bilin-u. Ta žitnica tedaj ni umetno vzgojeno dete, ampak korak potrebe k samosvojenju prodaje lastnih gospodarskih pridelkov od iste po prekopovalcih, kateri so in še znižujejo že tako mali skupiček kmetu za njegove pridelke.

Prvi pogoj ustanovitve zadružne žitnice je bilo medsebojno zaupanje in ista točnost vodstva načelstva, katera se je že izkazala vredna popolnega zaupanja pri vodstvu tamošnjih Raiffeisnovih posojilnic.

Naravna lega občin Duhcov, Toplice in Most, v katerih krajih so glavni pridelki rž, pšenica, ječmen in oves, je bil drugi pogoj. Tretji, kateri je jamčil že naprej za dobri uspeh zadružne žitnice, je bil ta, da je bilo v gori navedenih krajih 17 Raiffeisnovih posojilnic in hranilnih zadrug, kar najbolj izpričuje o razvitem zadružništvu.

Takoj po prvem shodu Raiffeisnovih posojilnic na Dunaju dne 25. in 26. oktobra 1897, vzbudila se je želja v okolici mesta Bilin-u po zadružni žitnici, katerih lep uspehi so odsevali iz sosednje Nemčije.

Dne 30. januarja naslednjega leta na shodu zveze Raiffeisnovih posojilnic za tamošnji okraj v Bilin-u se je posvetovale v prvo glede zadružne žitnice in tudi takoj sklenilo ustanoviti isto v Bilin-u ter naročilo gosp. Klingerju, odborniku zveze, da sestavi pravila. Isti je svoje nalogo dovršil takoj prihodnji mesec, tako da se je sklical že dne 11. aprila istega leta osnovalni zbor za „prvo zadružno žitnico v Bilin-u“

Stavbenik I. Schindler je sestavil

po vzoru nemških zadružnih žitnic načrt poslopja, katero bi imelo biti 30 m dolgo in 12 m široko. Strah odborništva, da mogoče ne boje zavod uspeval, zavrgel je prvotni načrt v toliko, da naj bode poslopje dolgo samo 21 m; ter se je izročilo zidanje gori omenjenemu stavbeniku dne 11. junija 1898. Isti je dovršil svoje delo do jeseni, tako, da je zadružna žitnica začela lahko svoje delovanje še isto leto.

Vsi stroški poslopja znašali so 21.000 gld. K pokritju teh stroškov darovalo je mesto Bilin 2500 gld., hranilnica v Duhcovu 1300 gld., okrajno zastopstvo občin v okolici Duhcova in Bilin-a 2450 gld., tedaj skupaj 6250 gld. Iz tega poslanemo lahko lepo znamenje vzajemnosti med mesti in okolico. Poslopje, katero je sedaj za polovico premajhno, je enonadstropno, pa znotraj v tri dele predeljeno.

Spodnji del služi, da se sprejme pripeljano blago predno se ga očisti. Tu se tudi napolnijo vreče z žitom, katero se proda, iz zgornjih oddelkov. V srednjem delu imamo 5 trieurjev in električni motor, kateri goni celo napravo. Posamezni oddelki tega prostora služijo, da se sčisto žito razdeli po svoji vrsti in kakovosti, ter tako pripravi sposobno za prodajo na debelo.

V zgornjem prostoru najdemo prvi stroj za čiščenje in razdelnik za sčisto žito.

Pripeljano žito se spravi s pomočjo elevatorjev v zgornji prostor, kjer pride v prvi stroj za čiščenje, od tu gre v srednji prostor v trieurje in pade zopet nazaj v spodnji prostor. Elevatorji prenesejo zopet sčisto žito v gornji prostor, kjer se mu odmeri potom razdelnika prostor. Če je pa žito že prodano, se pa lahko napelje direktno v spodnji prostor, kjer se takoj napolni v vreče.

(Konec prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

Nagodba med Avstrijo in Ogersko je rešena. Tri tedne je šumelo kakor v panju, iz katerega je ušla matica. Neprenehoma so poročali o bodočih ministrijskih krizah. Oboji stranski vladni listi poročajo o zmagi svoje vlade. Torej sta dva zmagala, a nihče ni poražen. Da, poraženi so avstrijski narodi, ki bodo še nadalje morali nositi krivična bremena. Mi bodemo plačevali, Ogrri pa spravljali. Tako je v Avstriji že v navadi, odkar gospodari nesrečni duvalizem. Sklenil se je nek kompromis, v katerem je nekako določeno, kako dolgo Avstrija še pušča svoje mleko Mažarom in njihovim judom. Carinska skupnost se določa da l. 1907. Privilegij se avstro-ogerski banki podaljša do 1910. Obe vladi se zavežeta, da se izgotovi in parlamentarno reši normalna carinska in trgovinska zveza do konca l. 1903, na podlagi katere se morajo pravočasno obnoviti mejnarodne trgovinske pogodbe. Torej vse prednosti, katere so doslej imeli Ogrri so se podaljšale za bližnjih osem let. Dejansko so torej zmagali Ogrri. M.n. predsednik tudi v ogerski zbornici ni našel nobenega odpora. Vsi poslanci so mu priznali da se je krepko potegnil za koristi ogerske države. Pri nas se nagodba uveljavi s pomočjo paragr. 14. Thun in Szell sta zmagala, a mi smo tepeni.

Zahteve Nemcev, katero so bili zastopniki obstrukcije objavili o binkoštnih praznikih, ne vgajajo več. Šenerer in Wolf sta začela rogoviliti proti temu nemškemu program, katerega sta še pred kratkim hvalila. Njima so te zahteve vse premalo radikalne. Ona dva želita, da bi se vsi Avstrijski Slovani pobasali v veliko vrečo, ter potopili v nemškem morju. Toda ne boš Jaka!

Rusinski poslanci so zelo nezadovoljni s postopanjem zastopnikov poljskega kluba v izvrševalnem odboru desnice. Rusinski poslanci zahtevajo, da se reši narodnostno vprašanje popolnoma v

smislu zahtev jugoslovanskih zastopnikov za vse avstrijske kronovine in ne samo za dežele češke kronve. Tej zahtevi se pa upirajo Poljaki, ker nočejo ničesa čuti o zahtevah Rusinov. Ako Slovani svojim bratom nočejo biti pravični, kaj naj pričakujemo od tujcev?

O služabniških plačah so zopet pričeli govoriti. Z vso gotovostjo trdijo, da zboljšane služabniške plače stopijo v veljavo s 1. avgustom. Prezgodaj ta zakon gotovo ne bo stopil v veljavo. Državni služabniki že pač dosti dolgo čakajo.

Hrvatsko razburja dogodek, ki se je prigodil poslanca dr. Vrbanicu. Poslanec je hotel poročati svojim volilcem, a orožniki so mu to s silo zabranili. Dr. Vrbanic je, na to sklical svoje volilce na ogerske tla, ter jim tam govočil. Pravijo, da je tega dogodka celo bana sram.

Vnanje države.

Mirovna konferenca — fiasco!

Od te konference nismo pričakovali uspeha. In nismo se motili. Razen dogovora o razsodiščih ne bo prišlo brzkovega do nikakih važnih sklepov. Ni toraj upanja, da bi se države razorožile. Šest držav se je že izjavilo proti spremembi sedanjih razmer. Ne puste je kratiti pravic glede volitve orožja in pomnoženja armade. Poglavitni uspeh mirovne konference naj bi bila mirovna sodišča, ki naj bi odločevala v vseh večjih prepornih vprašanjih. Toda tudi v tem oziru vlada velika nerednost. Torej nič ni nič — le fiasco na celi črti!

V Franciji so homatije vsled nove preiskave Dreyfusove obsodbe vedno večje. Poročali smo že, kaj so vprizorili monarhisti predsedniku republike. Ko je predsednik zopet šel na dirko v Longchamp, so nastavili ves varstveni vstroj, da preprečijo morebitne demonstacije. A ni bilo nič. Židovsko radikalna in socialna stranka sta predredila, ovacije predsedniku. Ministerski predsednik Dupuis je v zbornici ta dan proslavil kot pravo slavnost republikancev. A štirindvajset ur potem je padlo njegovo ministerstvo, že osemindeseto v tretji francoski republiki. Strmoglavilo se radikalni to ministerstvo. Senator novega ministerstva so izročili senatorju Poincaré.

Že nekaj dni išče tovarišev za ministerstvo, a nikomu ne diši ministerska čast v sedanjih razmerah. Ker ni imel sreče, je odložil začasno nalogo. — Grofa Christiani a, ki je s palico zamahnil proti predsedniku, so obsodili v štiriletno ječo.

Civilni zakon v Italiji, dosedaj še ni bil uveden obligatorično. Novi pravosodni minister pa bo izpolnil framazonom tudi to srčno željo, ter je že predložil načrt zakona, po katerem mora vsaki crkveni poroki prediti civilna poroka pred županom. Zakon bo gotovo dobil večino, in Italija bo zopet enkrat — rešena.

Rumunski kraljevski par obišče prihodnji mesec ruski dvor.

Vstaja je bruhnila v Macedoniji. Že dolgo časa so se pripravljale nevlite, zdaj pa je bruhnil vihar. Ob Prilipu in Bitoliji je že bil prvi boj zoper Turke. Vstasi so zmagali. Bolgari hujskajo na splošni upor.

V Srbijo so domrli turški Albanci. Na meji so bili domačini hud boj. Več jih je ubitih in mnogo jih je padlo. Mej napadalci so bili tudi redni turški vojaki. Vlade zahtevajo od Turčije, da vzdržuje red na svojih mejah.

Kaj novega po Slovenskem?

Na Kranjskem. V Novem mestu je utonil gimnazijec Franč. Marinko. Pri kopanju zašel je v globino, a ni znal plavati. — Med postajama Javornik-Lesce je vlak povozil — 4 ovce. Da le ni bil dogovorjen samomor vsled nesrečne ljubezni! — Lepo sliko Presv. srca Jezusovega je za veliki oltar stolne cerkve dal napraviti presv. knez in škof ljubljanski. — V Dobropoljah je posl. g.

Vencajz poročal o svojem delovanju. Udeležniki so si ogledali razne naprave gospodarske zadruge. — Pri streljanju se je ponesrečil Fr. Prosen iz Vižmarjev nad Ljubljano.

Na Štajerskem. V Jarenini je umrl vpokojeni župnik č. g. Anton Fišer. Pokojni je bil do zadnjega neumorno delaven domoljub. — Pri Sv. Ožbaltu ob Dravi je gad ugriznil deklico, ki je v vrtu plela. — Za Oplotnico in okolico so osnovali gospodarsko zadrugo. — V Mariboru se je ustrelil pisar okr. sodnije Konrad Krivic. — V Petrovčah je slovenska stranka enoglasno zmagala pri volitvah. — Slovenski poslanci so začeli prirejati volivne shode. Tako je prav. Ven med ljudstvo! — V Polički vasi nad Mariborom so pri občinskih volitvah zmagali nemškutarji. Jezikovna meja se krči! Žalostno! — V Novi Štiti pri Gornjemgradu se je vtrgal velik plaz. Nad pet orolov zemlje je zdržalo v dolino. Plaz je odnesel tudi dva hleva, en mlin in eno žago. — Novo politično društvo za šentlenartski okraj pri Mariboru ustanove dne 25. julija.

Na Koroškem. Vas Kotlje pod Guštanjem je pogorela. Samo župnišče, šola in mežnarijo so rešili, pogorela pa je tudi cerkev. — Novo kmetijsko podružnico so ustanovili za občino Brdo. Potov. učitelj g. Šumi je slovenski govoril o živinoreji in zadržal. — „Bauernbund“ se vsiljuje v Ziljski dolini. Na Krčanjah je toča uničila sadje. — V Vrbi zida neka dunajska družba veliko letovišče.

Dopisi.

Iz Vertojbe. Vendar jedenkrat smo imeli tudi pri nas shod. Res je sicer, da smo zanj nekoliko prepozno zvedeli, toda v kratkem času se je zbralo precejšnje število na vrtu gospoda pl. Gironcoli-ja.

Počastila sta nas tudi gg. naša gospoda poslanca velenčni gospod dr. Anton Gregorčič in g. prof. Berbuč.

Zborovalce je pozdravil gospod Likar, predsednik „Sl. kat. del. društva“. Na to povzame besedo. preč. g. dr. Andrej Pavlica, ki je v kratkih in jasnih besedah narisal dosedajno delovanje „Sl. kat. del. društva“ v prid duševnega in gmotnega stanja delavskih slojev. Društvu gre zasluga, da je na Goriškem pot zastavila pogubni socijalni demokraciji, ki ruši povrsti stebre verskega in političnega življenja.

Društvo se dalje bori proti kapitalizmu, in deluje v tem oziru uspešno s hranilnicami in posojilnicami.

Delavsko društvo je prvo, ki se je pričelo potegovati za obrtno sodišče na Primorskem kateremu je namen braniti delavsko ljudstvo pred krivicami delodajalcev.

LISTEK

PROLOG

k vseslovenski delavski slavnosti

dnè 28. maja 1899. I.

Zložil dr. Janez E. v. K r o k.

Bog Te vsprejmi, kdor si prišel, prišel, da si naš med nami,
Naša družba te pozdravlja z razprostrtimi rokami!
Najprej Tebe, družo mili, z žuljavo desnico brate:
Saj so žulji nam svotinje in nakit za naše svate.
Žuljavim desnicam slavo, vneta naša četa peva;
Žuljavim desnicam pravo, gromko vreji s src zahteva!
Zdrav pa tudi vsak prijatelj, vsak tovariš v našem boji,
Zdrav med nami, Bog te vsprejmi. Ti si naš in mi smo Tvoji!
Danes smo se tukaj zbrali, da bi slavnost praznovali,
Da bi pri zastavi novi novih si moči nabrali.
Kvišku dviga se zastava, danes Bogu posvečena,
Kvišku tudi naša srca, premlajena, prerojena.
S srci roka se dviguje, vije krepko se zastava;
In ob nji prisega sveta nam v nebeške kraje plava.
Carju-delavcu, mučenecu, njemu se glasi prisega,
Da ga ljubi naša četa, da mu kri in život tvega.

Govor je bil z burnim navdušenjem vsprejet.

Po tem je govoril preč. g. Josip Ličan, kapelan iz St. Petra. Priporočal je hranilnico in posojilnico v St. Petru, po kateri se naši delavci najlozje priučijo varčnosti in se tako čim dalje bolj opomorejo iz dolgov. Kmetiskemu ljudstvu je priporočal „Kmetijsko zadrugo“, ki se snuje v St. Petru. Tej bo namen kmečke pridelke neposredno prodajati odjemalcem in tako prihraniti kmetu dobiček, ki gre sedaj v nepoklicane žepe.

Ljudstvo je z odobravanjem pozdravilo lepo namero „Kmetijske zadruge“.

Z veseljem smo na tu uzrli našega dičnega g. dr. Anton Gregorčiča. Z lepimi besedami nas je vspodbujal zvesto slediti temu, na kar sta nas napeljevala prva dva govornika.

Nato je g. predsednik se zahvalil obilni udeležbi, in konečno priporočil „Krojaško zadrugo“, katera preskrbljuje ljudstvu dobro in ceno obleko.

Gospod Zorn, nadučitelj, se je zahvalil v imenu županstva gospodom iz Gorice in jih prosil, naj bi jih še večkrat posetili.

Vsprehoda se je pokazal takoj, ker je pristopilo lepo število delavcev k društvu; in upamo, da se bode njih število od dne do dne množilo.

Živela krščansko-socijalna organizacija!

Iz St. Petra. Sv. birma na katero smo se z takim veseljem pripravljali, je končala v naši dekaniji. Hitro so minoli oni sveti trenotki, a neizbrisen nam ostane spomin nanjo. Kakò bi tudi ne? Imeli smo čast prvokrat imeti visokega dostojanstvenika v naši sredi ter ga pozdraviti kot svojega preljubljenega nadpastirja. Slišali smo iz Njihovih ust besedo Božjo, ko so nas svarili z očetovsko ljubeznijo pred raznimi dušnimi nevarnostmi. Kako vzpodbudna je bila slovesnost v cerkvi, kako velečasten je bil sprevod, ko smo šli obiskat svoje ranjke in smo slišali zanje moliti višjega nadpastirja se svojimi ovčicami.

Da, ljudstvu se je do srca omilil prevzvišeni nadškof.

Sprejem visokega gosta je bil povsod veličasten. Hiše okrašene z zastavami, ceste s slavoloki in zelenimi mlaji. Občina je v tem tekmovala z občino.

Izpraševanje otrok, kateremu so Prevzvišeni prisostovali, se je na sploh dobro obneslo. Otroci so odgovarjali povsem čvrsto in povoljno.

Prevzvišeni so se zanimali za duševno in gmotno stanje našega ljudstva v njegovih potrebah. Odobrvali so tudi razne združne naprave pri nas.

Hvala Prevzvišenemu za ves Njegov trud, saj gotovo obrodi tisočerega sadu!

Kvišku zró oči v nebesa, ko prisega, — naši družbi,
Kjer je temelj vsem oblastim in podlaga vsaki službi.
Kvišku tilnik! Ta ljubezen, ki nam v naših srcih zori,
Tudi je doma le kvišku, tam pri Bogu v večnem dvori.
To udanost, car naš, vsprejmi, moška je, a je iskrena,
Trdna je, kot vera naša, kot na Boga up ognjena!
Domovina, zlata mati, naša četa Ti je vdana,
Pri zastavi posvečeni Te pozdravlja, zate vžgana.
Stalna je ljubezen naša, kot so naše gore stalne,
Iskra kot so naši vrelci in kot reke srebrovalne.
Ko pa kdaj bi Tvoje skale, stari Triglav, se razdrle,
Pa bi naše čete vstale, Tebe Triglav, bi podprle.
Ko pa kdaj bi Tvoji vrelci, bistra Sava, usehnili,
Pa bi srčno kri Ti v strugo naškropili, natočili.
Zlá puščava je življenje in skušnjave so v puščavi,
Pa prihaja v nji skušnjavec, kamnje kaže, lažno pravi:
„Vzemi kamen si sovraštva, kamen strasti otrovljene,
Vzemi kamen jeze ljute, kamen bede nevkročene,
Pa razbij si vero sveto, do domu ljubezen stari,
In raztrupi si slobodo, moško silo si poderi!
Spuli vzore si iz duše, srce shladi, nade vstavi,

NOVICE.

Gorica.

Kardinal dr. Missia. Dne 19. t. m. se je vršil v Rimu tajni in dne 22. t. m. bo javni konzistorij, v katerem se tudi knez nadškof naš poviša v kardinala. Neposredno po tajnem konzistoriju pride pa papežev nobelgardist, grof Pecci, nečak papežev, iz Rima v Gorico, a po javnem konzistoriju pride msg. Celli, ki donese papežev breve. Po izročitvi rudeče kardinalske čepice spremita oba imenovana gospoda knez nadškofa na Dunaj. Svečano pokladanje bireta po Njeg. Velič. cesarju se bo, po dosedanjih določilih, vršilo dne 27. t. m. ob 11. uri v dvorni župni cerkvi.

Ob tej priliki ponovno zopet izrazimo najiskrenejše naše čestitke Njega vzoritosti našemu nadpastirju. Ohrani Bog ga še mnoga leta v duševni in gmotni blagor izročeni mu ovčic! *g. dr. Prosen*

Obiskal je v sredo presvetli knez in škof ljubljanski dr. Anton Jeglič našega vzoritega kardinala. Čestital mu je v ime ljubljanske škofije.

Sreberno poroko. je obhajal visokorodni g. Leopold baron Bianchi duca di Casalanza, grajščak v Rubijah. G. grajščak je prijatelj in podpornik ljudstva. Zato mu je isto tudi skazalo svoje spoštovanje in hvaležnost.

Imenovanja. Deželni šolski nadzornikom je imenovan profesor Nikolaj Ravalico. Sedaj imamo v deželi dva nadzornika ljudskih šol, poleg tega pa še nadzornika srednjih šol. — G. Rihard Malnič, tajnik pri najvišjem sodišču na Dunaju, je imenovan namestništvenim svetovalcem v Dalmaciji.

Vodju učiteljsišča g. Štefanu Križniču se je predstavil učiteljski zbor. Službo nastopiliga g. vodjo pozdravlja tudi „Karijola“ seveda po svoje. Hujška namreč že naprej proti njemu, ter ga razkričava kot panslavista, agitatorja itd. Le naprej, dokler je še vetra kej!

Volitve v mestni zbor bodo dne 24., 27. in 30. t. m. Izkaznice so te dni jeli raznašati. Mnogim Slovincem jih pa sploh niso dostavili. Tako nekemu gospodu, ki ima iz dvojnega ozira volilno pravico, mestni sluga ni dostavil izkaznice, dočim jih je dostavil njegovim trem tovarišem, ki pa so Italijani. Vse storijo, kar jim drago!

Deželni glavar dr. Pajer je bil v avdijenci pri cesarju. Oblazil je tudi razna ministerstva. Kaj je prinesel z Dunaja skrbno prikriva v svoji politični kuhinji. Mogoče, da so mu na Dunaju povedali za mazilo, ki omeči njegove tovariše, da pride vendarle do kakega sporazumljenja. Vederemo!

Trgovsko-obrtna zadruga je imela

Pa iz kamenja do sita vzarste kruha ti v puščavi“.
Ej skušnjavče grdogledi, marne tvoje so besede,
Kruha ni v sovražnih strastih, kjer kri vične so zajede.
Ni ga v jezi, ni v brezverstvu, ker doni le krik osvete.
Marno vabiš, marno lažeš svoje klete nam obete,
Kruha za nas je v obilju iz besede božje svete:

Vi, ki se trudite,
Ste obteženi,
Jaz poživim vas vse,
Pridite k meni!

Vdove, sirotice,
Vsi zapuščeni,
Jaz poživim vas vse,
Pridite k meni!

Vi, ki gladujete,
V solzah vtopljeni,
Jaz poživim vas vse,
Pridite k meni!

Jaz sem odkupil svet,
Svet pogubljeni,
Pojte se vsi otet,
Pridite k meni!

S križa ponujam vam
Mir zaželjeni,
S križa objemam vas,
Pridite k meni!

Križ vam je potni les,
Cilj domačija;
Vanjo privede vas
Mati Marija!

**

v maju 146.810 kr. in 96 vin. prometa. Število deležev je naraslo na 2419. Stanje posojil dne 1. junija je bilo 417.748 kron 44 vin., stanje hranilnih vlog pa 209.892 kron 78 vin.

Vtopljenca so našli v Soči pri Pierisu. Utopljenec je imel polne žepe kamenja, ter si je prerezal žile na rokah. Imel je precej denarja in nemško beležko. Na rutici so bile črke G. H. Kdo je utopljenec, je še vedno nganika.

Zaupanje dr. Gregorčiču in poslanecem somišljenikom je jednoglasno sklenilo starešinstvo občine Solkan. —

Deška obrtna nadaljevalna šola je sklenila šolsko leto v nedeljo 18. t. m. Te dni so še razstavljeni izdelki učencev v risarski dvorani „Šolskega doma“.

Kdor se zanima za napredek naše mladine, naj si vendar ogleda raztavo!

V Krojaško zadrugo je vpisanih do zdaj 235 udov z 505 deleži po 20 gld. — Zadruga začne poslovanje s trgovino s krojnim blagom dne 1. sept. t. l. svoji prodajalnici v gosposki ulici št. 47. (v hiši Ljudske posojilnice), kjer prodaja zdaj polhišvo g. Marvina. — Povdarjali smo že, da „sami krojači nimajo dovolj denarja“ za to podjetje in da je zategadel treba, da tudi drugi obrtniki in kmetje pristopijo k tej zadrugi. To povdarjamo danes zopet, ker nekateri vedno še menijo, da je zadruga le za krojače. — Potrebno pa je, da zadruga začne trgovino z gotovim denarjem in ne na upanje. V ta namen moramo imeti vsaj 20.000 gld. v roki, ko začnemo. — Nekateri gospodje, ki ne morejo vplačati velikih svot, so nam velikodušno obljubili „poročstvo za večje svote“ pri Ljudski posojilnici.

Vstopnina znaša (negledè na število deležev) 1 gld., knjižica 20 kr., vsaki delež 20 gld. Denar naj blagovolijo pošiljati vsi pod naslovom: Krojaška zadruga, Gorica. Načelnništvo.

Shod pri Rebku. Dne 25 t. m. ob 4 $\frac{1}{2}$ bode na vrtu gostilne „Pri Rebku“ shod v pouk o krščansko-socijalnem načrtu v obč. posebe pa še o združni organizaciji in krojaški zadrugi v Gorici. Shod je javen in upamo, da se zbere ljudstvo iz bližnje okolice v obilnem številu. Udeleženci bodo imeli priliko vpisati se v krojaško zadrugo. Shod je sklical dr. Jos. Pavlica.

Vipavce okrog Rebka opozarjamo na shod v nedeljo dne 25 t. m. Na shodu bo palo zrno krščansko-socijalne organizacije. Ljudstvo pomagaj si samo in Bog ti bo pomagal! Prijatelje pa prosimo podpore.

Božjo pot na Sv. Goro je pridrilo rokodelsko podporno društvo v Lokavcu, z druženo z ajdovsko — šturskim rokodelskim in šturskim pevskim društvom. Spremil jih je šturski župnik č. g. J. Kromar. Odlikovali so se posebno šturski pevci.

Predsednik družbe sv. Mohorja, stolni prošt dr. Valentin Müller †. Po dolgi — 16 — mesečni — mučni bo-

Golobice, urne ptice, nosijo novice kobne,
Te novice so žalobne, tožne kot gredice grobne:
Da se rušijo prestoli, moč državam se razdeva;
Da poginjajo rodovi, da človestvu cvet zveneva;
Da strupena rosa pada, da mori nam rože mlade,
Da se kri v potokih lije, da za kratko vse propade.
Vsemorilne, vsepobojne, burne, strašne so novice,
Jedne pa ne prinesejo nam novice golobice,
Te novice, da bi četa, ki ob križ se sveti vpira,
Ki pod varstvom se Marijinim v boj za svoje vzore zbira,
Da Bogu udana zveza, Materi nebeški zvesta,
Kdaj propadla, kdaj zastavi svoji bila bi nezvesta.
Četa naša! vriskaj žrtvam, plani v bitko bogoupana,
Ej, brez plaha, ej brez straha, neprodajna, nepodkupna,
Zlatu glave ne vpogibaj, podle se ne boj klevete,
Licemercem in zlogolkom brani drog zastave svete!
Staro zemljo mraz pretresi, drob se krči ji in poka.
Na porodu nove dobe v krutih bolečinah stoka,
Zora pa zori na vshodu, da pozdravi mlado dete:
Dobo pravde, dobo sreče, dobo sprave in osvete.

lezni je preminul v Celovcu dne 6. junija t. l. inf. proš. tamošnjega stolnega kapiteljna, preč. g. dr. Valentin Müller, predsednik naše dične družbe sv. Mohorja. — Pokojnik se je porodil v Glinjah, v slovenskem Rožu, dne 10. dec. 1816. Po dovršenih gimnazijskih in bogoslovnih naukih v Celovcu bil je v mašnika posvečen dne 29. jul. 1840. Služboval je najprej za kaplana v Št. Juriju ob Zili in se od tam podal v višji duh. zavod „Frinta-neum“ na Dunaju, kjer je postal doktor bogoslovja (l. 1847.) Za tem služboval je v Logivasi, Celovcu, kjer je podučeval tudi v bogoslovju in kot župnik v Kot-marivasi. L. 1859. je prišel za stolnega korarja v Celovec, kjer je nadzoroval šolstvo. Po upeljavi novih šolskih zakonov je postal ud. dež. šolskega sveta in nadzornik celovških ljudskih in srednjih šol. L. 1866. prevzel je vodstvo duh. semenišča, l. 1884. pa je bil imenovan za inful. stolnega prošta in vodjo bogoslovnih nauk. — Za mnoge zasluge ga je imenoval cesar vitez Franc Jožefovega reda in reda železne krone III. vrste. Papež pa mu je podelil čast. apostolskega protonotarija in častnega komornika. — L. 1873. hotel ga je cesar imenovati ljubljanskim škofom, a dr. Müller je viko čast. odklonil. — L. 1860. je stopil na čelo Mohorjevi družbi in jej bil do smrti predsednik. Mnogo je storil za njo, jo uspešno branil ob mnogoterem nasprotnem napadu. — Bil je mož temeljitega znanja, a v javnosti ni nastopil nikdar. Bodi mu časten spomin!

Družba sv. Cirila in Metoda se je pomnožila z žensko podružnico za Ročinj in okolico. V odbor novoustanovljene podružnice so ustople: g. Alojzija Perše-tova (prvomestnica), g. Terezija Dugarjeva (podpredsednica), gđe. Ana Pavičičeva (tajnica), g. Ana Srenšekova (tajnica namestnica), g. Terezija Raholinova (blagajničarica) in g. Marija Raholinova (blagajničarica namestnica). — Ta najmlajša podružnica ima 25 letnic in 42 podpornic ter je vposlala za tek. leto 30 gl. udnine. Slava vrlim rodoljubkinjam ob njihovem požrtvovalnem delovanju za vzgojo in pouk slovenske dece. — Slovenskemu občinstvu pa je ta nova ženska podružnica živ dokaz, da je družba sv. Cirila in Metoda vedno sveža, vedno rastoča. — Naprej!

Tihotapci se niso izumrli. Tako se poroča, da so 8. t. m. italijanski fin. stražniki na vrhu Karavanke nad Oškorko zaslačili štiri tihotapce, ki so začeli bežati. Eden pa s svojo robo beži po strmini doli proti Oškorki. Zdrzne mu pod nogami, da pada čez visoko strmino ter mrtev obleži.

Ples v St. Mauro. Taki lepaki so javljali ples, katerega so priredili št. maverski mladeniči. Zdi se, da so se od laških godcev navzeli tudi olike, ker so še v tork polдне s prižganimi balončki noreli po Solkanu. Živel! taki vrli mladeniči!!

Županom v Nabrežini je izvoljen g. Anton Caharija.

Dohodki pošt in brzojavov v Primorju so naznačeni za l. 1899, s svoto gl. 1.831.800; med temi pristojbine za pisma in vožno postjo z gl. 230.000, dohodki iz brzojavk z gl. 456.000, dohodki iz telefona z gl. 82.000.

Uradniške plače na poštah in brzojavah v Primorju so označene s svoto gl. 907.400.

Lov na sardele, kakor ital. listom poročajo iz Gradeža, je letos jako bogat. Doslej so nalovili že nad 8 milijonov sardel.

Za Alojzijevišče. N. N. 2 gl. Neko iz Kamenj 3 gl., č. g. Iv. Košir 5 gl., Hranilnica in posojilnica v Tominu 45 gl. Bl. g. Jož. Černigoj s Ceste zvezal 12 knjžic brezplačno.

Vsem našim dobrotnikom, posebno še vrlemu predsedništvu hranilnice in posojilnice v Tolminu izrekamo pristrčno zahvalo. Bog stotero povrni!

Trst-Istra.

Mestni zbor tržaški je dovolil 6000 gl. v podporo delavcem in rokodelcem, ki se nameravajo udeležiti svetovne razstave v Parizu. Radovedni smo, kako delavci dobe podpore!

Grozen prizor se je zgodil na progi Miramar-Trst. Na postaji Miramar vstopil je v železniški kupej, v katerem se je vozila gospa Radivo iz Trsta s svojim 11 letnim sinom, neznan moški. Pri Barkovljah potegnil je neznanec iz žepa revolver in ustrelil dečka. Morilec je ubežal, a so ga ujeli. Ime mu je dr. Eugen Bach iz Brodca v Šleziji. Pravijo, da je znorel.

Poneverjenje. Komisijonar A. Martincich v Trstu je imel zalogo moke od neke budapeštanske tvrdke. Meseca sve-

čana pa se je tvrdka prepričala, da manjka nad 600 vreč v vrednosti do 10.000 gl. Ker Martincich do gotovega roka ni plačal, so ga zaprli in je bil obsojen na 8 mesecev ječe.

Na volitvah v Pomjanu so Italijanaši zmagali v vseh treh razredih. Pa to ni čudno. Koprski advokatje so imeli celi teden agitacijski urad v Gambinjevi hiši. Denarja tudi ni manjkalo. Nasprotniki so se posluževali raznih zvijač, posebno pa krivičnih pooblastil. Vladni komisar je sam priznal nepostavno delovanje italijanskih agitatorjev. Slovenska stranka se je pritožila.

Istrska „zavita kultura“. V Buzetu so italijanski kulturonošci pobili okna na hrvaški šoli in nekaj dni pozneje nekemu uradniku. Pred mestnimi vrati so napali s kamenjem hrvaško družbo.

Konsumnega društva v Rimanjih pravila so že predložena namestništvu. S prihodnjim okolišom društvo prične delovati. Čast vrlim Rimanjem!

Proti Salezijancem so tržaški progressovci in socialisti priredili dvajshoda. „Piccolo“ je že naprej netil sovražstvo proti redovnikom, ki vse svoje moči posvečujejo vzgoji zapuščene mladine. Pravi, da niso Italijani, če tudi italijansko govore. Mi pa pravimo, da tudi ti pisarji, če tudi italijansko pišejo, niso Italijani — judje so!

Značilno! Prebivalci v Vodnjanu, italianske krvi, so prišli v Pulj k. g. dr. Laginji in ga prosili naj jim ustanovi posojilnico, da se rešijo italijanskih odevrov. Dr. Laginja je storil potrebne korake in prošnja je že ugodno rešena. Tako dobe Italijani v Vodnjanu posojilnico pod nadzorstvom puljske posojilnice.

Zavarovalnica za slučaj nezgod. Okrajni komisar na namestništvu, dr. Jurij Lippert, je imenovan vladnim komisarjem na rešeni zavarovalnici.

Prepovedano orožje. V saboto teden je redarstvo preiskalo vse krčme starega mesta tržaškega, ter zaprlo 20 oseb, ki so imele pri sebi različno prepovedano orožje. To so zadnji čas večkrat ponovili ter pri mnogih dobili nože in drugo prepovedano orožje.

Kmetijska družba za tržaško okolico je imela občni zbor. Družba šteje 286 članov, ima dve trtnici blizu Opčin in pri Lonjeru in 6 podružnic. Vlada je družbi dovolila 1700 gl. podpore. Predsednikom je bil zopet izvoljen g. Ivan Gorup z Opčin. — Tudi Italijani imajo svojo kmetijsko družbo, ki dobiava od vlade 3000 gl. in od dež. zbora 4000 gl., a ta družba razvija svoje delovanje le ob volitvah.

Zdravišče Cerkenico v Hrvatskem Primorju je kupil na javni dražbi nadvojvoda Jožef za svoto 250.000 gl.

Politična toča. Svoječasno je bilo slišati, da je neka kmetijska družba v Italiji poslala svojega zastopnika na Spodnje Štajersko, da se pouči o pripravah za streljanje proti toči. Dotični kraj si je potem omislil to napravo in toča v onem kraju ni pobila, dočim je pobila okrog in okrog. Ta uspeh streljanja proti toči je baje tako navdušil tržaško italijansko kmetijsko družbo, da je tudi ona odposlala svojega zastopnika, toda ne na Spodnje Štajersko, marveč — v Italijo poučevati se o pripravah streljanja proti toči. — Ali ne pove to dokaj različno, kake vrste „toča“ se pripravlja na tržaškem obzorju?

Za celih sto let. Ni baš še tako dolgo, ko je bil uradnik dunajskega poljedelskega ministerstva v naši Istri po opravkih. Gospod se je mudil pri nekem slovenskem odličnjaku. Mej pogovori o istrskih razmerah je dejal gospod iz Dunaja: „Oprostite že, v Istri ste pač za celih sto let nazaj“. Naš odličnjak je odgovoril: „Baš tako dogo je Istra pod avstrijsko upravo“. Gospod s kmetijskega ministerstva se je malce ugriznil v ustne in pogovor se je nadaljeval.

Epizoda iz istrskih volitev. V Istri je nek slovenski prodanec (prodanci so tiste vrste ljudje, ki izdajajo za denar svoj narod in svojo domovino; po zakonu bi se moralo take ljudi zapreti ali pa drugači kaznovati), prodal svoj glas italijanašem za pet goldinarjev. Italijanaši, ki so mu glas plačali so mu obljubili tudi da ga bodo pri vsaki priliki podpirali, če bi kaj potreboval. In res moč je prišel v potrebo, imel ni dela ne zaslužka. Kar se spomni obljube gospodov in jaha na svojem oslu v Koper. Tu je predstavil gospodom osla in sebe in kategorično dejal: ali mi dajte zaslužka, ali pa moram prodati osla, ker živeti moram jaz in tudi moj osel. Ko zavišiš to eden od koperskih gospodov, pravi: ker dela nimamo lahko jaz kupim osla, koliko pa zahtevate zanj?

Prodanec na to: 20 forintov, signor. **Signor:** Kaj 20 forintov! Saj smo za vas dali samo 5 gl., za osla pa zahtevate 20!

Prodanec je bil vsled tega ves porajen in je odšel poskusiti srečo k — rojakom, katere je izdal. Mej potom je pa premišljeval, kdo je več vreden, on ali njegov — osel!

Velik požar. Trg Ottenheim na Gornjeavstrijskem je skoraj ves pogorel. Od 168 hiš je pogorelo 129 pošlopji. Škoda je cenjena nad 600.000 gl.

Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so poslali: Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ v Ljubljani zbirko 952 gl. 40 kr. — G. Karol Lenasi iz Nadejega Sela 50 kr. — Č. g. Jos. Cerjak, vikar v Mariboru, za mutsko šolo zbirko 26 gl., katero so zložili gg.: dr. Medved 2 gl. 50 kr., J. Čede 1 gl., J. Frangež 1 gl., J. Topolnik 1 gl. 50 kr., Fr. Kocbek 1 gl. 50 kr., Neimenovanec 1 gl., P. Štefan 3 gl., Fr. Krulc 1 gl., P. Zadravec 1 gl., H. Režek 1 gl., J. Fink 1 gl., A. Cestnik 1 gl., J. Pernat 1 gl., M. Štakl 1 gl. d. a. neimenovanca 1 gl. J. Vreže 50 kr. in Jurij Vreže 50 kr., skupaj 20 gl. 50 kr., 5 gl. 50 kr. je pa nabral č. g. Jos. Somrek, kapelan v Marenbergu, v veseli družbi v Remšniku, in sicer so dali gg.: P. Gregl 50 kr., J. Zmavč 1 gl. J. Smole 50 kr., Mandeliček 1 gl. Kolar 50 kr., M. Stolz 50 kr., Azler 50 kr. in slovenski kmetje na Remšniku 1 gl. — Podružnica za Velikovec 24 gl. — G. Ant. Zupan, velikošolec na Dunaju, 14 gl. 10 kr. kot preostanek zbirke za Kunšičev spomenik. — Č. g. o. Hijacint Šalamun, kapucin v sv. Križu, nabral na vsatbi g. Rovana z gđe. Merkelj v Velikih Žabljah 2 gl. 40 kr. — Izvenakad. podružnica v Gradcu po g. Fr. Hrašovcu 88 gl. — G. prof. dr. Pipenbacher v Novem Mestu 5 gl. — G. Ivan Vehovec v Žužemberku nabral v veseli družbi 5 gl. — Gđe. Francika Burkeljc z Vrbovega pri Radečah 3 gl. 50 kr. — Podružnica v Ročinju po g. Ter Raholin 30 gl. — Živel! vsi reševalci obmejnih Slovencev!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Proč od Rima! Nedavno smo poročali, da sta bila sodni avskultant Karol Fraiss in upokojeni prof. Polzer, oba v Gradcu, zatožena udeležbe pri tajni družbi in pregreška proti javnemu redu in miru. Minuli četrtek se ju vršila obravnava. Državni pravdnik je naglašal v svoji obtožnici, da ima vse protirimske gibanje med Nemci političen značaj. Navedel je več pisem Fraissovih, ki govoré naravnost o veleizdajskih namenih. Našli so pri njem tudi več izvodov znane zaplenjene knjige „Oesterreichs Zusammenbruch und Wiederaufbau“. Fraiss pa se izgovarja, da s svojim delovanjem za protestantizem ni deloval proti Avstriji. Prof. Polzer pa se je zagovarjal, da ni tajna zveza na čelu gibanja, temveč le nekateri znanci in prijatelji. Fraiss je bil obsojen po 24 tisk. zakona na 100 gl., Polzer na 25 gl.

Srečni strojarji, vas se jetika ne prime! Ali se želite obvarovati jetike? Gotovo in to je prav lahko. Pustite svoje delo in pojdite k strojarjem. — Profesor Schroetter piše namreč v medicinskem strokovnem listu, da je opazoval, da se bili tega rodelstva ljudje vedno obvarovani pred to splošno boleznijo. Med osem tisoč jetičnimi bolniki, katere je zdravil omenjeni profesor, ni bilo niti enega strojarja. Isto so opazovali tudi v bolnici usmiljenih bratov na Dunaju. — Zanimivo bi bilo izvedeti za vzroke tega pojava. — Kolikor vemo, je Slovincem že davno znana česlova voda kot sredstvo proti pljučnim boleznim.

Pretepajo se. Predsednik ogerske zbornice poslancev, pl. Perczel in glavni urednik „Magyar Hirlapa“ Aleks. Fendij sta se bila s sabljami, ker je poslednji očital prvemu nepoštenost. Oba nasprotnika sta lahko ranjena. Oba imata sedaj prav! A kaj poreče k temu postava!?

Tožba proti sv. Pavlu. Nek a-tenski list piše: Neko grško dobrodelno društvo v Carigradu je napravilo zbirko. V dotičnem oklicu na grško naselbino je bil primeren stavek iz pisma sv. apostola Pavla na Galačane. Ko je oklic izšel, oglašil se je v tiskarni turški redar ter yprašal, kje stanuje tisti „Pavel“, ki je pisal jako prekucijsko pismo Galačanom. Pripomnimo, da je Galata carigrasko predmestje. Tiskar odgovori, da je tisti Pavel že nad 1800 let mrtev. Redar misleč, da se tiskar norčuje, začne robantiti ter odvede tiskarja v zapor. Moral je

posredovati grški patrijarh, da je tiskarja rešil iz ječe.

Najvišja hiša na svetu. V Newyorku v Ameriki se je dozidala hiša, ki je 119 m. visoka. Hiša je torej približno šestkrat tako visoka kakor kaka štirinadstropna. Podstav za velikansko zgradbo se je zidal 17 metrov globoko v zemljo. V hiši se nahaja 950 prostorov, koji so večinoma uporabljajo kot prodajalnice in obrtniške delavnice. Vseh oseb, ki delajo v hiši, je okoli 7000, torej v enem samem posloppju več, kakor v celem Ptujju ali pa v celem Celju.

Krone. Z avstro-ogersko nagodbo stopi v veljavo tudi novi valutni zakon, glasom katerega se uvede, menda s 1. januarjem 1900. leta, računauje po kronah. Banke, posojilnice in hranilnice. železnice, parobrodna društva, skratka vsi zavodi, ki morajo o svojem delovanju polagati javne račune, bodo morali s tem dnevom uvesti kronsko veljavo v svoje knjige in račune.

Za kratek čas.

Pozabljeni služabnik: Nek gospod je imel služabnika, ki je vse pozabil kar mu je naročil. Nekega dne ga zopet nekam pošlje, in marsikaj naroči. Ko nepričakovano hitro nazaj pride, reče mu gospod: „Stavim, da si zopet nekaj pozabil“. — Služabnik nekoliko pomisli in na to pravi: „Stavite, milostljivi gospod, boste stavo dobili“.

Redka moč: Na Irskem je živel kmet, ki je bil tako močan, da se ni nobenega bal.

Ko to sliši angležki Lord, kateri je bil tudi ne malo ponosen na svojo moč, gre k dotičnemu kmetu in mu pove, čemu da je prišel. Ko se imata spopasti, stopi Lord raz svojega konja, moli svojo pest proti kmetu ter mu žuga, da ga bo zdobil. Kmet pa, ki je ravno kopal, položi motiko hladnokrvno na tla, zgrabi svojega nasprotnika in ga vrže daleč čez plot. Potem pobere zopet svojo motiko in vpraša Lorda, ako ima že zaostti.

„Da“, odgovori zadnji mēj tem, ko se s težavo pobira „ako ti je prav, zaženi še mojega konja za meno“.

Kesanje: Nek mož, ki je s svojo ženo v prepiru živel, je rekel: „Na dan ženitvanja bi bil skoro svojo ženo iz ljubezni pojedel, in to mi je še vedno žal, da nisem tega storil.“

Poslano*).

Radi Sočinih lažji in žaleni moje osebe bil sem pri naših odvetnikih, da bi mi o tej zadevi sestavili tožbo, toda noben ne mara imeti z nevarnim steklinovičem opravila. Potem sem spisal obširno poslano, s katerim sem hotel Kramarjevemu Andrejčku posvetiti še mnogo globokeje nego pred letom, ko mi je sam javno v „Soči“ priznal zmago. Napeljati sem ga hotel, da bi on proti meni napravil tožbo in mi dal priliko dokazati, koliko vem, česar on niti ne misli, da tudi jaz vem.

Toda nekateri odlični gospodje so mi nasvetovali, naj rajši potrpi, ker razsodnim ljudem že tako nič več ne veljajo Sočine izjave; tistih pa, ki so se zagrizli na njeno stran, ne prepriča nobenen dokaz.

Zato — punktum.

V Gorici, 18. junija 1899.

G. Likar.

* Uredništvo je odgovorno le v kolikor zahteva zakon

VINARSKO IN SADJARSKO DRUŠTVO

ZA BRDA

v

G O R I C I

Grodaja naravne in pristne briske pridelke
po zmernih cenah.

Zaoga pristnih briskih vin: burgundoea rizinga, modre frankinje in druge.

DESEBINA VINA

Sedež društva je v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

Ed. Pavlin,

v Gorici

v Nunskih ulicah št. 10.

nasproti gostilne „Belega Zajca“ usoja priporočiti preč. duhovščini in sl. občinstvu svojo veliko zalogo nagrobnih vencev vsake vrste, rož za cerkve, palm, šopkov za nove maše in poroke, voščeni sveč, mrtvaških oblek, rakev vsake velikosti, zlatih čerk, lesenih stajal za palme, zlatih loncev, svilnatih trakov vsake širjave in barv, črno rumenih, trobojnic bisernih vencov, papirja (manšete) za šopke, papirja v vsakih barvah za izdelovanje cvetlic.

Belega in črnega papirja in zlatih nog za rakeve, zlata za olepšanje.

Vse po najnižjih cenah

Opozarjam tudi da tiskam črke na derilo in sprejemam vsa v to stroko spadajoča dela.

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 — GORICA — Via Giardino 8
priporoča

pristna bela
in črna vina
iz vipavskih
furlanskih,

briskih, dal-
matinskih in
isterskih
vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogerske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cne zmerne. Postrežba poštena.

Saunig & Dekleva

V GORICI — Nunske ulice 14-16 — V GORICI
prodajalnica in edina mehanična popravilnica
šivalnih strojev

Brez konkurence! V zalogi se nahaja nad 100 šivalnih strojev, n. p. za čevljarje, krojače in šivilje. Vsi stroji za šivilje se vdobe od 32 gld. naprej.

V zalogi imata tudi dvokolesa, puške in samokrese.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

zvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila zvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Nova delavnica

cerkvenih posod in orodij.

Gorica, magistratna ulica št. 8.

Podpisani vsoja si naznaniti preč. duhovščini, da je odprl novo delavnico cerkvenih orodij in posod ter se priporoča za naročbe svečnikov, svetilnic itd. v vsakovrstni kovini in v vsakem slogu po najnižjih cenah.

Ker še nima ilustrovanih cenikov, pošlje po želji preč. duhovščini obrise raznih posod in orodja.

Priporoča se tudi za popraviljenje rabljenih reči, jih zopet posrebrni in pozlati, tako da dobijo prvotno stanje.

Izdeluje strelovođe po najboljših iz najdbah in popravlja že rabljene.

Vdani

Franc Leban

srebrar.

Dober zaslužek

za sposobne, vztrajne, potovalne zastopnike, zmožne deželnih jezikov z dobrimi referencijami.

Več pri ljudski zavarovalnici „**Universale**“ v Vrtni ulici št. 25 (Via Giardino).

Franc Novič

krojač

naznanjam slavnemu občinstvu, da sem se preselil iz ulice Sv. Klare, v ulico „Via Ponte Isonzo“, nasproti vojaške bolnice.

Priporočam se nadalje sl. občinstvu v mestu in na deželi, za vse v mojo stroko spadajoče delo, kot priznana redno in fino po najnižjih cenah.

Odlikovani fotografski atelier

ANT. JERKIC

v Gorici

na Travniku št. 11,

podružnica v Trstu na Akvedotu štev. 25
priporoča se svojim rojakom v mestu in na deželi.

Anton Obidič,

čevljar

v Semeniški ulici št. 4

v Gorici,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršuje hitro.
Priporoča dalje tudi svojo.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno

NOVA ZALOGA.

1. Mošnički za denar od 10 kr. navzgor, listnice (Briefaschen), tabačnice, žepnice za smodke in svalčice (cigarete).
2. Žepni nožiči od 15 kr. navzgor.
3. Umetnih cvetlic obstojni deli in sviler papir.
4. Pergamenten papir za zavijanje masla, pravi po 70 in 90 kr. kil.
5. Sv. podobe, tudi s slovenskim napisom v polah in prirezane, 100 od 30 kr. navzgor.
6. Vpisovalne knjige raznovrstne velikosti in debelosti od 4 kr. do 12 gl. komad.
7. Molitveniki (mašne knjige) od 12 kr. do 4 gl. komad.

Sicer pa so v zalogi raznovrstne pisarniške in šolske potrebščine po tekmovalnih (konkurenčnih) cenah.

Za naročila priporoča se najuljudneje

G. LIKAR.

Gorica, dne izdane lista.

Teodor Slabanja

srebrar v GORICI, ulica Morelli 12

uljudno priporoča velečastiti duhovščini svojo znano delavnico za izdelovanje cerkvenih posod in orodij iz srebra in medenine, najboljše kovine po poljubnem slogu in po nizki ceni, da se ne boji konkurence. Stare reči popravi, posrebrni in pozlati v ognju. Izdeluje tudi v ognju pozlačene

strelovođe iz bakra po najboljših iznajdbah. Ilustrovani cenik franko in zastonj.

Da si pa morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga olajšuje jim to zgorej omejenim s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Naznanilo.

Podpisane uljudno priporoča slavnemu občinstvu, posebno častiti duhovščini, uradnikom, učiteljem, sploh gosposkemu, delavskemu in kmečkemu stanu, posebno pa novoporočencem

svojo bogato zalogo vsakovrstnega pohištva,

podob na platno in šipe z različnimi okvirji, ogledala vsake velikosti ter preproge za okna. Različne stolice iz trsja in po nemškem slogu, posebno za jedilne sobe. Blazine na strune in afriške trave z žimami in platnom na izbiro ter razne tapecarije. Sprejema naročila od priproste do najfineje jedilne, spalne in posetne sobe od prvih mizarjskih mojstrov, posebno od odlikovane Črnigoveje delavnice v Gorici.

Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, priskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času.

Daje se tudi na obroke. bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

Nadejaje se obilega obiska iz mesta in dežele, belježim z odličnim spoštovanjem

Anton Breščak,

Gospodska ulica šte. 14 (Via Signori N. 14).

Pozor kolesarji!

Pristna ameriška kolesa

„TRIBUNE“

Najbolja in najlažje tekoča kolesa sveta! Snov in delo sta nedosegljiva.

Jamčt se za dve leti.

Glavni zastopnik

ALEKS. PFEFFER

v Solkanu.

Zaloge: V GORICI: Karol Komel, Semeniška ulica št. 8.

V TRSTU: Anton Škrl, ulica San Lazzaro št. 6; Gesssi in Paolini, ulica Molin piccolo št. 2.

V LJUBLJANI: Ernst Speil, Turjaški trg št. 1.

V MIRODILNICI
(drogeriji).

Ivan: Kaj pa delaš, Marko?

Marko: I, kaj delam, saj vidiš! Barve na olje meljem za mizarje in pleskarje, da bodo našim ljudem poceni a vendar gosposko barvali in pleskali pohištje in lesene dele poslopja (vrata, okna, hodnike i. d.). Tudi hranim zanje razne pokosti in krede, potem kit, klej, sušilo, plavec i. t. d. — Slikarjem prodajam barve, suhe in v puščah, bronze, čopiče in šablone; barvarjem aniline, lesna barvila, železni vitrijol in razne soli; zidarjem pa cement in drugo. — Kaj pa ti Ivan?

Ivan: Jaz pa prodajam skoro zastonj vsakovrstne potrebščine za obrtnike in kmetovalce, za skrbne gospodnje in mične damc, za dojenčke in odrasle ljudi; skratka pri meni dobi vse, kar potrebuje mlado in staro, bogato in ubogo, zdravo in bromo, obogajega spola.

Marko: Prav, prav! Pa veš, združiva se skupaj, pa prodajava tu-le v Tržni ulici tik sadnega trga!

Čvrsta mirodilničarja:

IVAN in MARKO.

